

Overweging bij de ‘Nashville-verklaring’ en Lukas 3:15-22 op 13 januari 2019, zondag ‘Doop van de Heer’

Hans Meijer

Tot voor kort kende ik Nashville alleen van de country-muziek. Maar de muziek die nu naar Nederland is overgewaaid, daar zitten nogal wat valse noten bij, vind ik... Ik zou zeggen: ‘Not in my country!’ en ‘Not in my church!’ En dat ik niet de enige ben, die er zo over denkt, blijkt wel uit de storm van verontwaardiging die in heel Nederland opstak over de anti-homo Nashville-verklaring. 250 handtekeningen van predikanten, een enkele politicus en andere voorgangers, ook een aantal uit onze Protestantse Kerk. Is dat niet zo weinig dat het een ‘storm in een glas water’ mag heten? Ik dacht het niet: al was het er maar één - het verdient een tegenstem! En al was deze verklaring misschien vooral bedoeld voor eigen parochie, de golf van protest tegen deze Nashville-verklaring is volkomen terecht! Want discriminatie van homo’s en anderen steekt steeds weer de kop op, en dat moet gewoon een keer afgelopen zijn - te beginnen in de kerk!

De opstellers en ondertekenaars schrokken er zelf van, van alle ophef! Ze beraden zich op een nadere verklaring. Nou heb ik daar geen hemelhoge verwachtingen van, maar zo ‘heb elk nadeel dan toch ook weer z’n voordeel...’, helemaal natuurlijk: dat het zoveel positiviteit teweegbracht! Ik had ‘m anders vast niet gehesen: de regenboogvlag...

Ook voor ons in het Westland komt het erop aan, vind ik. Hoe veelkleurig zijn we eigenlijk? Het zal toch niet zo zijn dat onder ons mensen worden buitengesloten? Je kan verschillend over allerlei dingen denken. Maar het mag er nooit om gaan mensen weg te zetten. Het gaat er wel om, in voortgaand gesprek, ons denken recht te zetten! Ook ons denken over hoe de bijbel nu echt over deze dingen spreekt. En daar kan ik eigenlijk heel kort over zijn, want de bijbel spreekt namelijk niet over deze dingen. De bijbel is - naast wat hij óók allemaal nog kan zijn: zoals een onuitputtelijke bron van inspiratie, tot en met het Woord van God toe - de bijbel is óók gewoon een verzameling menselijke antieke literatuur, die nu eenmaal haar eigen karakteristieke cultuur en ethiek ademt. Dat wil niet zeggen dat wij er geen ethische richtlijnen aan kunnen ontleen, maar dat gaat niet zomaar letterlijk één op één - daar is een behoorlijke vertaalslag voor nodig. Bert Keizer schreef in *Trouw*: ‘Wie in de bijbel bladert naar houdbaar levensadvies, heeft net zoveel kans op een zinnig resultaat als iemand die in een kookboek naar voetbalregels zoekt.’

En zonder mijn vakgenoten en mij nu op de borst te slaan, voor een verantwoorde zuivere uitleg heb je deskundige Schriftgeleerden nodig. Er zit nogal wat kaf onder het koren... Dat ze niet allemaal even kundig zijn, bewijst de Nashville-verklaring wel.

Wat homofilie betreft, zit ’t zo, meen ik: waar in de bijbel homofiel gedrag als *tégennatuurlijk* wordt gezien, zijn wij - 2000 en meer jaar verder - tot het voortgeschreden inzicht gekomen dat homofilie een *natuurlijke* gerichtheid of geaardheid kan zijn, die om *gelijkwaardigheid* vraagt. En daarmee is heel de discussie over wat de bijbel zegt in de kiem gesmoord. Het heeft geen enkele zin om allerlei teksten uit te gaan pluizen. De teksten die erover lijken te gaan, staan veelal in een context van perverse seksuele uitingen in een religieuze setting van tempelprostitutie. Ze gaan niet over een relatie van liefde en trouw tussen twee mensen van gelijk geslacht.

De bijbel helpt ons wèl verder, waar we zo'n algemeen principe van Paulus op het spoor komen, die in Galaten 3 - hoewel óók gewoon kind van zijn tijd - tot de ontdekking komt, dat in Christus (en dus ook in de gemeente als 'lichaam van Christus') àlle ongelijkheid tussen mensen wegvalt; iedereen gelijk gerèchtigd is; en iedereen gelijk-waardig! In principe zijn we dus allemáál 'homo', want 'homo' (Grieks) betekent 'gelijk', 'hetzelfde'...

We behandelen elkaar ook niet gelijk - en ik vermoed, eerlijk gezegd, dat zóiets wel uit het nader beraad van de Nashville-opstellers zal komen, vanuit een eenzijdige fixatie op seks, alsof een mens niet veel méér is - als je zegt: 'je mag het wel zijn, maar je mag het niet dóen'. Da's net zoiets als - om 't nu maar even dichtbij de kerk te houden -: je mag wel geloven, maar je mag niet naar de kerk; of: je mag wel organist zijn, maar geen orgelspelen; of: dominee zijn, maar niet preken... Als je het bènt, dan hoort de beleving er toch bíj?

Jezus' doop betekent dat hij zich wil laten méénemen in de vernieuwingsbeweging, die Johannes in gang heeft gezet. Hij wil solidair zijn met al degenen die daar óók voor kiezen. Jezus loopt hier nog niet voorop - 'óók hij wordt gedoopt' - maar hij neemt het als het ware wel van Johannes óver. En een stem uit de hemel is er enthousiast over! '*Jij bent het, jij bent mijn geliefde kind, in jou vind ik vreugde!*' Wéér één die voorgoed zijn voet heeft gezet op de weg naar de toekomst, waarin mensen gelijk zijn en vrij zijn en vrede vinden! De duif die zweefde boven de chaoswateren van de grote vloed bij Noach, vindt een veelbelovende landingsplaats in déze mens. Jezus staat op uit het doopwater, het doodswater, en sticht - onder de regenboog van Gods belofte - een nieuwe gemeenschap van mensen, waar iedereen bij mag horen en waarin iedereen gelijk is.

Dit lied van Sytze de Vries, *Ongestraft mag liefde bloeien*, is gelukkig in heel veel kerken gezongen. Drie verzen tot besluit:

*Ongestraft mag liefde bloeien,
vrijuit zoeken naar de zon.
Liefdesloop verdraagt geen boeien:
laat haar stromen als een bron!*

*God verhoede dat er iemand
in de liefde wordt gekrenkt.
Ware liefde oordeelt niemand,
maar aanvaardt haar als geschenk.*

*Liefde vraagt ons om ontferming,
tégen wie haar vlammen dooft.
Wie haar rechten wil beschèrmen,
vindt in liefde zèlf geloof.*